

Öljyllä voiteleminen

Tausta ja merkitys

Öljyllä voiteleminen mainitaan Uudessa testamentissa kaksi kertaa:

Mark. 6:13. *Ja he (12 opetuslasta) ajoivat ulos monta riivaajaa ja voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät.*
Jaak. 5:14,15. *Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykönsä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntettä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi.*

Markuksen mukaan voitelun suorittivat apostolit heidän palvellessaan armolahjoilla varustettuina. Jaakobin mukaan voitelu tapahtui sairaan kotona. (*Kutsua luokseen*).

Öljy oli antiikin aikana myös lääkinällinen aine, mutta kirkossa voiteluun yhdistettiin aina usko Jumalan apuun ja syntien anteeksiantoon. Kuninkaita voideltiin öljyllä Vanhan testamentin aikana. Sana *Kristus* tarkoittaa voideltua, ja varhaiset kristityt näkivät voitelun merkinä Pyhän Hengen lahjasta ja suojasta.

Erilaisia tapoja kirkkokunnissa

Katolinen kirkko

Sakramentti: sairaiden voiteleminen ja viimeinen voitelu.

Tarkoitus: lohduttaa, syntien anteeksi saaminen ja ruumiillinen parantumisen.

Voidaan toimittaa kaikenikäisille kirkon jäsenille sairauden tai heikkouden aikana.

Toimitetaan yksityisesti sairaan luona tai yleisenä kirkossa.

Luterilainen kirkko

Ei ole sakramentti. Toimitetaan potilaan pyynnöstä osana sairaan luona pidettävää rukoushetkeä, jossa voidaan käyttää tavallista ruokaöljyä ristinmerkin tekemiseen otsalle. Öljyllä voiteleminen on tapa, jolla osoitetaan Raamatun kunnioitusta ja luottamusta vanhimpien rukoukseen.

[Niilo Närhi ja Matti Niemelä öljyllä voitelusta](#)

Lisää öljyllä voitelemisesta.

Markuksen mukaan voitelun suorittivat 12 opetuslasta, siis apostolit. Jaakobin mukaan öljyllä suorittaminen annettiin seurakunnan vanhimpien tehtäväksi. Jaakobin aikana oli jo seurakuntia, joita johtivat vanhimmat. Jaakob kirjoitti juutalaistaustaisille kristityille. Jaakob oli Jerusalemin seurakunnan johtaja.

Öljyllä voiteleminen oli juutalaisille tuttu asia. Uudessa testamentissa ei ole mainintaa, että sitä olisi harjoitettu seurakunnan jumalanpalveluksissa. Jaakobin kirjeen mukaan sairaan tuli kutsua vanhimmat kotiinsa, ja vanhimpien tuli siellä voidella sairas öljyllä.

Jaakob ei sano, että sairaan tulisi pyytää vanhimmat lähelleen seurakunnan tilaisuudessa, vaan sairaan tuli pyytää vanhimmat kotiinsa. Öljyllä voitelemista ei kehoiteta lainkaan pyytämään. (Ei tosin kielletäkään).

Jos öljyllä voitelemista toteutetaan seurakunnan tilaisuuksissa, emme saa korvata sillä ehtoollista, rukousta, kastetta eikä muutakaan seurakunnalle selvästi tarkoitettua. Jaakobin mukaan parantamisen tuo usko, ei voiteleminen. Sitä ei voi määrätä eikä vaatia keneltäkään, sen tulee tapahtua ”vanhimman” uskosta, ei toisen aloitteesta vastoin voitelijan tai voideltavan tahtoa.

Kuka voi voidella öljyllä? Ainakin apostolit ja vanhimmat/seurakunnan johtajat. Jumala on kuitenkin toiminut jopa pikkutyön kautta.

Lisää luterilaisesta perinteestä: evl.fi

”Sairaana voitelemineen öljyllä on vanha kirkollinen perinne, jonka juuret ovat Raamatussa ja varhaiskirkon elämässä elämässä. Voitelemineen tulee kyseeseen erityisesti niissä tilanteissa, joissa seurakunnan jäsen ei enää kykene vastaanottamaan Pyhää ehtoollista.

Toimitus voidaan omaisten pyynnöstä tehdä silloinkin, kun kuoleva on tajuton. Jopa tiedottomalta näyttävä voi tuntea ja tunnistaa pyhän ristinmerkin otsallaan, ja vaikei tunnistaishi, tärkeintä on rukous hänen puolestaan.”

Uusi kirkollisten toimitusten kirja (2003) sisältää sairaan luona vietettävän rukoushetken kaavan. Sen mukaan sairas voidaan siunata joko kätenpäällepanemisella tai öljyllä voitelemisella. Toimituksen voi johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.”

Rukousliinat

Raamatussa ei ole kehotusta käyttää rukousliinoja. Rukousliinoja on jonkin verran käytetty erityisesti karismaattisissa piireissä

Apostolien teot:

19:12 niin että vieläpä **hikiliinoja** ja esivaatteita hänen iholtansa vietiin sairasten päälle, ja taudit lähtivät heistä ja pahat henget pakenivat pois.

Apostolien teot:

5:15 Kannettiinpa sairaita kaduillekin ja pantiin vuoteille ja paareille, että Pietarin kulkiessa edes hänen **varjonsa** sattuisi johonkuhun heistä.

Markuksen evankeliumi:

5:27 Tämä oli kuullut Jeesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaippaansa;

5:28 sillä hän sanoi: "Kunhan vain saan koskettaa edes hänen vaatteitaan, niin tulen terveeksi".

Mietittävää:

Onko öljyllä voitelemineen ja/tai rukousliinojen käyttäminen tarkoitettu käytettäväksi läpi historian?

Kulttuurisidonnaisuus? Kuinka joustavia meidän tulee olla näitä harjoitettaessa? Mitä ”vaaroja” voi olla olemassa?

Vertaa öljyllä voitelemista ja rukousliinoja kasteeseen ja ehtoolliseen. Entä jalkojen pesu ja pään peittämien?